

3. Általános indoklás

A 2011. évi gazdaságpolitika és a helyi önkormányzatok szabályozásának jellemzői

1. Kormányzati gazdaságpolitika

A Kormány a választások évében október végéig nyújthatja be az Országgyűlésnek a költségvetési törvény tervezetét. A jogszabályban előírt határidőben a Parlament elé terjesztett 2011. évi költségvetést a képviselők 2010. december 23-án fogadták el. A törvény előkészítésekor figyelembe vették a világgazdasági folyamatok mellett az EU egészére és a magyar gazdaságra vonatkozó jellemzőket. A tervezés során a Kormány 2011-re már 3%-os gazdasági növekedéssel számolt. A gazdaságpolitika középpontjában a gazdaság növekedésének beindítása és a foglalkoztatás növelése áll, a költségvetés stabilitásának megtartása mellett. A gazdasági növekedés terén kiemelten kezeli a Kormány a kis- és középvállalkozások tevékenységének és versenyképességének növelését (Új Széchenyi Terv célkitűzései). A magyar gazdaság növekedését elsősorban az alacsony foglalkoztatottsági szint befolyásolja hátrányosan, mely a válság hatására tovább romlott. A Kormány kiemelt célként meghirdette egymillió új munkahely létrehozását 10 év alatt. Megkezdődött az ezt megalapozó intézkedések bevezetése (adópolitika, oktatás átalakítása a kereslet alapján, üzleti környezet fejlesztése).

Az államigazgatás hatékonyságának növelése, a költségvetési fegyelem betartása elősegíti, hogy a foglalkoztatás bővülése teljes egészében a vállalászási szektorban valósuljon meg. A kis- és középvállalkozások erősítését szolgálja, hogy az EU források meghatározó részét erre a területre csoportosították át.

A fiskális politika célja a kormányzati szektor méretének és hiányának egyidejű és folyamatos csökkentése.

A költségvetési politika célkitűzése, hogy a következő években érzékelhetően csökkenjen a jövedelemcentralizáció mértéke.

Középtávon a Kormány költségvetési politikája

- a közpénzek hatékony felhasználásával, a pazarlás megszüntetésével
- az állam által nyújtott szolgáltatások színvonalának emelésével
- igazságos közteherviseléssel
- esélyteremtő, szolidáris szociálpolitikával számol.

Az államháztartás hiányát eredményszemléletben a GDP 3%-a alatt tervezték, melynek az euro bevezetéséhez szükséges követelmények teljesítésénél is fontos szerepe van.

A GDP növekedését az export növekedése mellett a lakossági és vállalati fogyasztás és a beruházások alakíthatják kedvezően.

A háztartások fogyasztásánál 2,6%-os növekedéssel számoltak. Ez a lakosság jövedelmi helyzetének az adórendszer változásához kapcsolódó javulása és a versenyszférában foglalkoztatottak számának növekedése miatt várható.

A nemzetgazdasági beruházásoknál 7%-ot közelítő növekedéssel kalkuláltak. 2011-ben a beruházásokat jelentős mértékben növelik az autóipari cégek fejlesztései.

Az infláció 4,7%-ról 2011-ben 3,5%-ra csökkenhet.

Prioritásként kezelt területek:

Foglalkoztatás, gazdaságélénkítés

A Kormány gazdaságpolitikájának középpontjában a munkahelyteremtés áll. A munkahelyteremtés eszköze a személyi jövedelemadó rendszer átalakítása és a családi kedvezmények kiszélesítése és mértékének emelése. Az Új Széchenyi Terv középpontjában is a foglalkoztatás dinamikus bővítése áll. A terv hét kiemelt programot tartalmaz.

Családpolitika

2011-től adókedvezmény helyett adóalap kedvezményben részesülnek a gyermeces családok. Változtak a családi kedvezmény igénybevételének szabályai is.

A nyugdíjrendszert érintő jelentős változás a magánnyugdíj-pénztári rendszerben lévőknek az állami nyugdíjrendszerbe történő visszalépése.

A devizaalapú lakáshitellel rendelkezők megsegítését jelenti egyes esetekben a futamidő hosszabbítás és az előtörlesztés díjmentessé tétele, az egyoldalú szerződésmódosítás szigorítása, a forintra történő átszámítás módjának meghatározása. 2011. április 15-ig kilakoltatási moratórium van érvényben.

A kormányzati működés és szervezetrendszer átalakítása

2011-ben a Kormány 5%-os kiadáscsökkentést tervez az állami bürokrácia csökkentése útján. A konkrét intézkedések a következők:

- jutalom nem tervezhető
- a cafeteria juttatás legfeljebb bruttó 200 ezer Ft/fő/év összeggel tervezhető
- a külső személyi juttatásokat minimalizálni kell, melyhez elsősorban a megbízási szerződéseket kell felülvizsgálni
- 20%-kal csökken az állományba nem tartozók juttatása
- a dologi kiadásoknál 5%-os megtakarítást kell elérni
- szellemi tevékenység végzésére (számlás foglalkoztatás) előirányzat csak indokolt esetben tervezhető
- felülvizsgálják az egyes kiadások alakulását, rangsorolják a feladatokat annak érdekében, hogy a megtervezett előirányzat a megfelelő helyre koncentrálódjék
- a fejezeti kezelésű előirányzatokat, illetve azok szabályozását is felülvizsgálják, az előirányzatok körét rangsorolják
- a fejezeti kezelésű előirányzatok között nem szerepelhet olyan új, induló feladat, mely tisztán hazai forrásból finanszírozandó, illetve amit az EU is támogat.

Szerkezetátalakítási alapot hoztak létre 8 milliárd forint összeggel a közfeladatok ellátását végző szervezetek takarékosabb, hatékonyabb feladatellátása érdekében.

Kiemelt szándék, hogy érdemben csökkenjen a költségvetési szervek működésével és gazdálkodásával kapcsolatos adminisztráció, s a jogalkalmazók számára a jelenleginél „olvashatóbb” költségvetési jogszabályok kerüljenek kialakításra.

Csökkent a minisztériumok száma, átalakításra került a területi közigazgatás is. Létrejötték a fővárosi és megyei kormányhivatalok, melyekben a funkcionális feladatellátás egységesül a költségtakarékosabb működés érdekében. A kormányhivatalok osztott irányítással működnek. A szakmai irányítást a szakmai-ágazati minisztériumok gyakorolják, a szervezeti-funkcionális irányítás pedig a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumhoz tartozik. A változások közül kiemelendő az integrált ügyfélszolgálati irodák kialakítása.

2011. január 1-től az APEH és a VP integrációja is megvalósult, az új szervezet a Nemzeti Adó- és Vámhivatal önálló kormányhivatalként.

A Nemzeti Földalap 2010. szeptembertől visszakerült a vidékfejlesztési miniszter irányítása alá, mely önálló költségvetési intézményként működik.

A felsőoktatásban csökken az államilag támogatott hallgatói létszámkeret 2011-ben, melyet a munkaerő-piaci visszajelzések indokolnak (pl.: bölcsészet-, társadalom- és gazdaságtudomány terén).

A közoktatás szerkezet átalakítása is aktuálissá vált napjainkra. Szükségessé vált a pedagógus életpálya modell megvalósítása egyrészt a legalkalmasabb jelöltek kiválasztásával, másrészt anyagi és társadalmi elismerésük megteremtésével. A szakképzés területén is változtatni szükséges, a fiatalok már 9. évfolyamosan megkezdhetik az adott szakma elsajátítását és akár három éves szakképzést követően munkába is állhatnak. A jelenleginél szélesebb körben kell bevonni a vállalkozásokat, munkaadókat az iskolarendszerű szakképzés folyamatába, a tanulók gyakorlóidejük egyre növekvő hányadát töltik majd el a cégeknél.

Adó- és járulékpolitikai célkitűzések

2011-től jelentősen átalakult a nem pénzbeli, illetőleg béren kívüli juttatások adózása. A kifizetőknél a juttatás 1,19-szerese után 16%-os mértékű adót kell fizetnie és ezen juttatások járulégmentesek. Ilyenek: üdülési csekk, helyi utazásra szóló bérlet, megújulási kártya, internethasználat, étkezési utalvány, iskolakezdési támogatás, önkéntes egészség- és nyugdíjpénztári befizetések.

Az illetékekkel összefüggő szabályok módosítása az egyszerűsítést és a személyes illetékmentesség igénybevételének könnyítését szolgálja.

A nyugellátások 2011. januárjában 3,8%-kal emelkedtek.

Magyarország és az Európai Unió kapcsolatai

A költségvetésben megjelenő európai uniós támogatásokat főszabályként felhasználásukkor mind bevételként, mind kiadásként elszámolják, így az államháztartás egyenlegét közvetlenül nem befolyásolja.

2011. I. félévében Magyarország tölti be az Európai Unió soros elnöki tisztét, melyre a központi költségvetésben 15,5 milliárd Ft került elkülönítésre a Külügyminisztérium fejezetben.

2. Az önkormányzati gazdálkodás 2011. évi feltételrendszere

A helyi önkormányzatok – beleértve a helyi kisebbségi önkormányzatokat és a többcélú kistérségi társulásokat is - 2011-ben hitelforrások nélkül több mint 3.100 milliárd Ft-tal gazdálkodhatnak. Ehhez a központi költségvetés – állami támogatás és átengedett személyi jövedelemadó révén – mintegy 1.130 milliárd forintot biztosít, amely a 2011. évi korrigált előirányzat 104,5%-a.

A központi költségvetés ugyan tartalmaz kompenzálást az önkormányzati illetékbevétel kiesésre, melyet az egyenes ági öröklés és ajándékozás illetékmentessé tétele indokol, azonban a megyei jogú városok ebből nem célirányosan részesülnek.

A helyi adóknál 2011-től megszűnt a vállalkozók kommunális adója és az építményekre kivetett idegenforgalmi adó. Egyszerűsödött az ideiglenes jellegű iparüzési adókötelezettséggel összefüggő adózói és adóhatósági adminisztráció (megszűnt a piaci-vásároló kiskereskedelmi tevékenység utáni adókötelezettség, továbbá az építőipari tevékenységet végző vállalkozások adókötelezettsége a tevékenységvégezés 31. napja helyett a 61. naptól keletkezik). Pontosításra és kiegészítésre kerültek az iparüzési adóalap-megosztási szabályok.

Új támogatási célként jelent meg 2011-től a települési önkormányzatok és a többcélú kistérségi társulások tulajdonában, fenntartásában lévő iskolai és utánpótlás-sport infrastruktúra fejlesztése, felújítása, valamint az ART mozik technikai korszerűsítése.

A támogatási rendszer egyszerűsítése és áttekinthetőbbé tétele érdekében több területen csökkent a normatív hozzájárulások száma. A szociális alapszolgáltatások jogcímrendszere egyszerűsödött, a közoktatás területén az alapfokú művészetoktatáshoz és a kollégiumok működtetéséhez kapcsolódó összes hozzájárulás az ágazat alapszabályjában jelent meg. Pályázat helyett normatív támogatás lett az informatikai támogatás, az óvodáztatási támogatás és az érettségi és szakmai vizsgák lebonyolításának támogatása.

Egyszerűsödött, kiszámíthatóvá vált a települési önkormányzatok jövedelemkülönbség mérséklési számítása. Alapjává a korábbi – év közben folyamatosan változó – adat helyett mindig a két évvel előbbi tény adóerő-képesség vált, hasonlóan a jövedelemkülönbség mérséklés másik tényezőjéhez, a helyben maradó személyi jövedelemadóhoz. Ez a változtatás megszünteti az eddigi bizonytalanságot az önkormányzati tervezésben ennél a tételnél.

A költségvetési törvényben szerepel a helyi önkormányzati fejezeti tartalék, melynek célja, hogy az Országgyűlés által a helyi önkormányzatok számára jóváhagyott támogatások az önkormányzati alrendszeren belül kerüljenek felhasználásra. Ezt a keretet növeli az évközi lemondások és év végi elszámolások egyenlege.

Nincs alapvető változás a társulásban történő feladatellátás finanszírozásában.

Az SZJA helyben maradó része 2010. évhez hasonlóan 8%. A törvényben szereplő normatív hozzájárulások fajlagos összegei közül a települési önkormányzatok üzemeltetési, igazgatási, sport- és kulturális feladataira lakosságszám alapján biztosított normatíva fajlagos összege 1.947Ft/fő-ről 2.769Ft/főre változott, az üdülőhelyi feladatokhoz az előző évi 1Ft helyett 1,50 Ft támogatást hagyott jóvá az Országgyűlés. A többi normatíva fajlagos mutatói többnyire változatlanok, vagy új számítási metodikával kerültek meghatározásra (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás). Egyes normatívák fajlagos összege csökkent az előző évhez képest.

A társadalombiztosítási járulék mértéke azonos a 2011. évvel (27%).

Az önkormányzati saját bevételek csökkenése elsősorban az átengedett SZJA-nál és az adóbevételeknél jelenhet meg 2011-ben a költségvetésekben.

- a központi költségvetési kapcsolatokról származó források országos viszonylatban – a működéshez kapcsolódóan – összességében csökkennek, elsősorban az SZJA helyben maradó részének változása következtében a válság következményeként
- a dologi kiadások emelésére szükség van az energia- és élelmiszer áremelkedések hatásaként, melynek fedezete csak a helyi bevételekből származó forrásokból finanszírozható
- a minimálbér összege és a garantált bérminimum növekedett, mely elsősorban a közalkalmazottak és a munkatörvénykönyv hatálya alá tartozók rendszeres és egyes nem rendszeres személyi juttatásait érinti
- a szociális juttatások rendszerének változása várhatóan többletkiadásokat jelent majd az önkormányzatok számára

A 2011. évi központi és saját források szűkössége miatt **szükséges a működési kiadások – az előző éveknél szigorúbb – csökkentése. További megtakarításokat eredményező intézkedésekre van szükség a tartós egyensúlyteremtés érdekében.**

A fejlesztések vonatkozásában az önkormányzati körben prioritást élveznek a pályázatokból nyerhető források, melyeknél viszont továbbra is nehézséget jelent a saját erő biztosítása és az utófinanszírozások pénzügyi kezelése.

Közoktatás

A közoktatási ágazat jelentős megújulás és szerkezeti változás előtt áll, melynek jelenleg a részletei még nem ismertek.

A rendelkezésre álló szakmai információk alapján a várható változások az alábbi prioritásokra fognak épülni:

- teljes ember nevelése erkölcsre, tudásra, egészségre
- a szakképzés eredményes és funkcionális működésének lehetővé tétele
- tehetségek felkutatása és fejlesztése
- leszakadás megakadályozása
- a pedagógusok, oktatók megbecsülésének és tekintélyének helyreállítása

A fenti célok eléréséhez a kormányzat által tervezett lépések a következők:

- A közoktatás szerkezetének átalakítása – egységes szerkezet, egységes tartalmi szabályozás kialakítása
- A közoktatás rendszerének minőségi megújítása (ellenőrzések, szakfelügyeleti rendszer bevezetése)
- A kisiskolák célzott többlettámogatása – az óvoda és az általános iskola alsó tagozata lehetőleg helyben történő feladatellátással legyen biztosított
- Pedagógus életpálya modell kialakítása és garantálása
- A szakképzés területén duális képzési rendszer kialakítása, a munkáltatókkal való együttműködés segítése

Mindezek figyelembevételével kell a működő intézmények számát és kapacitását kialakítani. A gazdaságosság és hatékonyság szempontjából az a kívánatos, ha nem mindenhol csökkentünk (tanulócsoportot, vagy tanulói létszámot), hanem annyi intézményt, olyan feltöltöttséggel működtetünk, amely mellett a működés hatékonysága a leginkább optimális, az intézmény optimális „üzemmérettel” működik.

Ennek érdekében:

- meg kell határozni az optimális intézménykapacitásokat
- a mikro-társulásokban résztvevő önkormányzatokkal meg kell állapodni a normatíva feletti kiadások finanszírozásáról
- a vidéki tanulók arányát, egri intézményekbe való felvételét szabályozottá kell tenni
- a beiskolázási folyamatoknál nagyobb hangsúlyt kell helyezni az arányos és optimális csoportlétszámok kialakítására, az intézmények kapacitásainak kihasználására, figyelembe véve a Köznevelési törvény előírásait
- Az épületgazdálkodás tekintetében meg kell határozni azt a mértéket, intézményszámot, amely óvodai és általános iskolai szinten ki tudja szolgálni a helyi lakosok igényeit. A kistérségi iskolák esetében a Kormány szándékainak megfelelően kívánatos az alsó tagozat helyben tartása. A felső tagozatosok ellátásának kötelezettsége is alapvetően az érintett települések feladata, ezért az Eger várossal való együttműködés során az ellátási költségekben is arányosan részt kell, hogy vállaljanak. Erre vonatkozóan új rendszer kialakítása szükséges. A középiskolákban a régió munkaerő-piaci igényeivel arányosan kell kialakítani a kívánatos tanulói létszámot. Eger „elszívó” hatása a

térségben olyan mértékben indokolt, amennyiben a továbbtanulási és elhelyezkedési lehetőségek is biztosítottak. Ki kell használni a TISZK által biztosított előnyöket a szakmai képzés színvonalának növelése érdekében.

A közoktatási célú támogatások, hozzájárulások fajlagos összegei a központi költségvetés kondícióinak figyelembevételével kerültek meghatározásra. Elsősorban a gyermeklétszám alakulása miatt Eger városban az előző évhez képest 56 millió Ft normatíva csökkenéssel kellett számolni a költségvetés összeállításakor a közoktatásban úgy, hogy néhány, eddig központosított előirányzat is bekerült a normatív támogatások közé, melyek növekménye is része a 2011. évi támogatási összegnek (középszintű érettségi és szakmai vizsga lebonyolítása, szakmai informatikai fejlesztési feladatok).

A központosított előirányzatok között szerepel 2011-ben is a nyári gyermekétkeztetés, az esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások, a társult formában működtetett, kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása. Az Arany János Programokra a 2011/12-es tanévre központosított támogatásból biztosított a működtetés fedezete az eddigi normatív előirányzatok helyett. Az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztésekre fordítható központosított támogatásból igényelhető forrás iskolai- és utánpótlás sport infrastruktúra-fejlesztésre, felújításra is.

A Többcélú Kistérségi Társulások kötött felhasználású normatívákat igényelhetnek a közoktatási feladatok támogatására, amennyiben az intézmények fenntartásáról

- a többcélú kistérségi társulás,
- intézményi társulások,
- a települési önkormányzatok önállóan gondoskodnak.

Szociális ellátás

A szociális ellátás területén a pénzbeli szociális juttatások és a lakáshoz jutás támogatásának normatívája csökkent, ez Eger vonatkozásában 13 millió Ft bevétel csökkenést jelent. Az alapszolgáltatások feladataira ugyanakkor 5 millió Ft-tal több normatíva kerül az önkormányzathoz. Nem változott a szociális továbbképzés és szakvizsga kiadásainak támogatási rendszere és fajlagos összege sem.

A **közfoglalkoztatásban** 2011. évtől új rendszer lépett életbe, a Nemzeti Közfoglalkoztatás Programja. Célja, hogy minél több munkára képes és kész aktív korú szociálisan rászoruló ember számára biztosítson munkalehetőséget. A program lényege, hogy pályázat keretében igényelhető támogatások felhasználásával valósul meg, és a bürokrácia csökkentésével jár. 2011. január 1-től megszűnt a közcélú foglalkoztatás, a munkaügyi kirendeltségek által támogatott közhasznú munkavégzés és a hagyományos központi közmunkaprogram. Az aktív korú nem foglalkoztatott személyek részére megállapított rendelkezésre állási támogatást (RÁT) a bérpótló juttatás (BPJ) váltotta fel, összege: a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összege. Az önkormányzatok önrésze továbbra is a bérpótló juttatás összegének 20%-a.

A bérpótló juttatásban részesülő személy elhelyezkedése érdekében továbbra is köteles:

- álláskeresőként együttműködni a munkaügyi szervvel,
- az iskolai végzettségétől és szakképzettségétől függetlenül a kirendeltség által felajánlott munkát – beleértve a közfoglalkoztatást is – elvállalni,
- a felajánlott képzési lehetőséget, vagy munkaerő-piaci programban való részvételt elfogadni.

A jogosultsági feltételek új eleme a saját lakókörnyezet rendben tartása, amely önkormányzati rendeletben kerül szabályozásra.

A BJP nem korlátlan ideig jár, a jogosult személynek legalább 30 munkanap munkaviszonyt – beleértve az egyszerűsített foglalkoztatást, közfoglalkoztatást, közérdekű önkéntes munka-tevékenységet – kell igazolnia a következő évre való jogosultsághoz.

A közfoglalkoztatás típusai:

- Önkormányzati *rövid időtartamú* közfoglalkoztatás: a települési önkormányzatok mindennapi közfeladatai ellátását segítő támogatás

Az aktív korú, nem foglalkoztatott, bérpótló juttatásra jogosultak napi maximum 4 órás munkaidőben, legalább 2 hónap, legfeljebb 4 hónap időtartamig foglalkoztathatóak ebben a közfoglalkoztatási formában, amelyért a minimálbér, illetve a garantált bérminimum felének megfelelő összegű munkabéren részesülhetnek. Támogatásként a közfoglalkoztatottak munkabére és járulékai, valamint a dologi kiadásokkal bővített – személyenként összeszámítható módon a munkaszerződések időtartamával arányos – évente központilag megállapított összeg 95%-a igényelhető. A pályázónak 5%-os önrészt kell biztosítania.

- Önkormányzati *huzamosabb idejű* közfoglalkoztatás: Közérdekű célok programszerű támogatása

A foglalkoztatás időtartama 2 - 12 hónap lehet, és napi 6 - 8 órás munkaidőben történik. A települések hátrányos helyzetével, gazdasági erejével összhangban a támogatás intenzitása 70-100 % mértékű lehet. A munkabérek és járulékok mellett a foglalkoztatással összefüggő egyéb költségek is érvényesíthetők a támogatás legfeljebb 20%-ának mértékéig.

A pályázati felhívás évente két alkalommal kerül meghirdetésre kirendeltségenként.

- A vállalkozások közmunka támogatása

A támogatás legfeljebb 12 hónap időtartamú foglalkoztatáshoz nyújtható, melynek mértéke elérheti a munkabér és járulékainak 70%-át.

- Országos közfoglalkoztatási programok

Az országos szintű pályázatos támogatásokat éves programokra tervezik munkaidőkeretben történő foglalkoztatással. A pályáztatás és a döntés minisztériumi szintű. Itt valósíthatók meg az egész ágazatokat érintő átfogó országos közfoglalkoztatási programok.

A változás bizonytalanságai:

- A foglalkoztatás 2010-ben csaknem azonos nagyságrendű havi terhet jelentett, mint a támogatás önrésze. Még nem ismert, hogy Eger a korábbi 5 % helyett hány %-os támogatással igényelheti a „huzamosabb idejű” közfoglalkoztatást (0-30 %).
- A munkaviszonnyal járó foglalkoztatásba nem kerülők számára az egyetlen mód a következő évi jogosultság megőrzésére a „saját lakókörnyezet rendben tartása”. Ez 2011. őszén várhatóan tömeges igényként jelentkezik majd.

A munkanélküliek mellett a legjelentősebb változtatás a *lakásfenntartási támogatás* terén történik. A támogatás az elmúlt években „inflationálódott”, célzottsága és hatékonysága jelentősen romlott. Ezzel egyidejűleg jelentkeznek a szociális alapú gáz- és távhő- támogatás évközben bekövetkező megszűnésének társadalmi hatásai: a legnagyobb mértékű díjemelkedés a legrosszabb anyagi körülmények között élőknek várható. A támogatás átdolgozásával gondoskodik a kormány arról, hogy az érintett lakosság számára ne jelentsen vállalhatatlan terhet a lakásfenntartással kapcsolatos számlák kiegyenlítése. A lakásfenntartási támogatás bővítése a megszűnő energiatámogatás legalább részbeni kompenzálását is szolgálja. A jogszabály 2011. szeptembertől lép életbe.

Közművelődési és közgyűjteményi feladatok

A helyi kulturális feladatok normatívája 2011-től beolvadt a településüzemeltetési normatívába. A központosított előirányzatok között továbbra is megtalálható a könyvtári és közművelődési érdekeltség-növelő támogatás, mely a nyilvános könyvtár állomány gyarapításához, a közművelődési infrastruktúra technikai és műszaki fejlesztéséhez biztosít támogatást.

A hivatásos zenekarok és énekkarok működésének támogatása az előző évi rendszer szerint történik, mely a finanszírozásnál százalékos mértékben határozza meg, hogy egy-egy mutató alapján a zenekar milyen támogatásra jogosult. (pl. létszám, koncertszám, stb.)

Egyéb feladatok

A **helyi önkormányzati hivatásos tűzoltóságok** támogatása visszakerült a költségvetési törvény 8. számú mellékletébe. A finanszírozás az előző évekhez hasonlóan történik, külön a személyi juttatásokhoz és külön a dologi kiadásokhoz kerültek meghatározásra a normatíva összegek.

A **sport** területén fontos és kiemelt feladat a Városi Sportiskola és Városi Diáksport Bizottságok éves versenynaptárának összeállítása és szervezeti, működési, lebonyolítási feladatainak segítése, valamint a sportlétesítmények működtetésének intézményi keretben történő hatékony megvalósítása.

A sporttevékenységek támogatásának tervezett mértéke a pénzügyi lehetőségek figyelembevételével 5%-kal csökkentett összegben került a költségvetésbe.

Az óvodai és iskolai úszásoktatás támogatása továbbra is kiemelt feladat.

Eger város központi forrásokból származó bevételeit a következő táblázat mutatja be:

Megnevezés	adatok ezer Ft-ban			
	2010. évi eredeti előirányzat	2011. évi terv	Különbség (2011-2010)	Változás %-a
SZJA helyben maradó része, Jövedelem differenciálódás miatti kiegészítés	1.209.958	1.219.449	+9.491	+0,78%
Normatív állami és kiegészítő hozzájárulás	3.678.358	3.724.949	+46.591	+1,27%
Állami források együtt:	4.888.316	4.944.398	+56.082	+1,15%

A táblázat alapján- mely nem tartalmazza a helyi önkormányzati tűzoltóságok támogatását – megállapítható, hogy a város a 2011. évi működési költségvetésben az előző évhez képest az állami források együttes összegéből 1,15%-os támogatás növekménnyel számolhat. A 2010. évi ténylegesen utalt jövedelemkülönbség mérsékléssel korrigált bázishoz képest viszont 137.125 eFt-tal kevesebb a 2011. évi állami támogatás összege, ami 2,7%-os csökkenést jelent.

II

Eger város 2011. évi költségvetési politikája

Megkezdődött az államháztartás reformjának előkészítése, mely lényeges változásokat hozhat az önkormányzatok feladataiban és finanszírozási rendszerében. Szükség lenne arra, hogy a kötelező önkormányzati feladatok ellátásához a források hozzárendelése megtörténjen. Ugyanakkor vannak olyan kötelező önkormányzati feladatok, melyek finanszírozását a társadalombiztosítás végzi, ezért célszerű lenne a központi költségvetés feladatkörébe utalni. Néhány önkormányzati feladat már kikerült a tevékenységi körből, de ezek nem jelentettek érdemi változást (vadkár, kárbecslések). A jogszabályi változások folyamatosan inkább többlet-terheket rónak a polgármesteri hivatal apparátusára (KET, gazdálkodási szabályok változása). Az önkormányzati normatívák rendszere bonyolult, igénylése, elszámoltatása jelentős erőket köt le.

Az egyes önkormányzatok szolgáltatási színvonala között jelentős eltérések mutatkoznak. Célszerű lenne ezért központilag minimum-szolgáltatást meghatározni az egyes tevékenységeknél.

Az adott feltételrendszer keretei között kell részben újragondolni, részben következetesebben érvényesíteni azokat az alapelveket, amelyekre egy viszonylag stabil önkormányzati gazdálkodás épülhet.

A 2011. évi költségvetés tervezésével összefüggő feladatok

A világgazdaságban zajló folyamatok és a központi költségvetés lehetőségei meghatározzák a város költségvetési gazdálkodásának feltételrendszerét. A

költségvetés tervezés során kiemelt feladata volt a saját bevételek nagyságának reális meghatározása. A saját bevételeken belül legnagyobb részarányt a helyi adóbevételek képviselik, ezen kívül az illetékbevételek és a tárgyi eszköz értékesítés bevételeinek meghatározása kiemelt jelentőségű. A bevételi korlátok miatt előtérbe került a belső tartalékok feltárása, a működtetés kiadásainak szűkítése.

A költségvetés készítése során továbbá figyelemmel kellett lenni a már előzőleg elfogadott és elindított programokra, a gördülő tervre, valamint a várospolitikai célok megvalósulására.

A helyi adóbevételeket 217,7 millió Ft-tal magasabb összegben állítottuk be a költségvetése, mint a 2010. évi költségvetésnél. Az illetékbevételeket – tekintettel a 2010. évi jogszabályváltozásokra – az előző évi 160 millió Ft-tal szemben 140 millió Ft-ban határoztuk meg. A tárgyi eszközök értékesítéséből származó bevétel előirányzata 27,9 millió Ft-tal alacsonyabb a 2010. évinél. A koncepcióban elfogadotthoz képest a helyi adóbevételeket 88 millió Ft-tal növeltük, az illetékbevételek nem változtak, a tárgyi eszköz értékesítés bevételeit pedig 70 millió Ft-tal növeltük úgy, hogy egy részével (40 millió Ft) a vagyoni tartalék összege is növekedett.

A kiadásokat szigorú takarékossgal terveztük, a halasztható feladatok kikerültek a költségvetés tervezetéből. Többletkiadásokkal kellett számolni a segélyezési feladatoknál és a közvilágításnál.

A kiadások szigorú tervezése mellett a központi és a saját bevételek nem elegendőek a költségvetési egyensúly biztosításához, ezért 73 millió Ft működési hitelfelvételt állítottunk be.

Eger város 2011. évi tervezési irányelveit a fentiek alapján a következők voltak:

1. A költségvetési egyensúly biztosítása

A 2010. évi költségvetés 259 millió Ft összegű működési hitelfelvétellel készült, melynek egy része a 2009. évi pénzmaradvány jóváhagyásakor, másik része az iparüzési adóerő-képesség féléves elszámolása után került kiváltásra. A 2011. évi működési költségvetés egyensúlyának biztosításához szintén szükség van 73.031 eFt összegű működési hitel beállítására, melyet a 2010. évi zárszámadáskor meg kell szüntetni. **A költségvetési egyensúly és a pénzügyi stabilitás együttesen a 2011. évi költségvetés tervezésének legfontosabb kritériuma.** Ugyanakkor a folyamatban lévő és már benyújtott pályázatok megvalósításához szükséges jelentős fejlesztési hitelfelvételre is szükség van. A tervezett fejlesztési hitelfelvétel összege 2.059,4 eFt, hiteltörlesztésre ugyanakkor 430,7 millió Ft összegben kerül sor. A fejlesztési hitelek kamatterhe 312 millió Ft. A fejlesztési hitelfelvétel összegének csökkentése érdekében is mindent meg kell tenni a gazdálkodás során.

2. Költségvetési tartalékképzés

A kiadások között kiemelt szerepe van a tartalékképzésnek. A tervezett tartalékok biztonságosabbá teszik a gazdálkodást, nem várt gazdálkodási nehézségeket, váratlan eseményeket lehet kezelni velük (pl. jogszabályváltozások, bevételkiesések, rendkívüli

helyzetek, stb.). A saját bevételek legjelentősebb részét kitevő adóbevételek beszedése egyre nehezebb, egyre több munkát jelent a hivatali ügyintézőknek melyhez jogszabályváltozások és piaci hatások együttesen hozzájárulnak.

Az uniós pályázatok új rendjéhez történő alkalmazkodás szintén a tartalékképzés fontosságát erősíti.

Az 50 millió Ft összegű általános tartalék a költségvetési főösszeg 0,3%-át teszi ki.

A céltartalékok között továbbra is fontos helyet foglal el a pályázati tartalék, a pályázati előfinanszírozások tartaléka, az önkormányzati feladatellátás tartaléka, valamint a vagyoni jellegű tartalék.

A 2010. évi pénzmaradvány felosztásánál ugyancsak érvényesíteni kell a tartalékképzés elvét a működési hitel kiváltása mellett.

3. Gördülő tervezés

Minden gazdasági eseményt megterveztünk a 2011. évi költségvetésben, mely a tervezett feladatok megvalósításához kapcsolódik. A 2011. évi költségvetési tervben elkülönítetten mutatjuk ki a működési és felhalmozási bevételt, illetve kiadást, továbbá a kötelező és az önként vállalt feladatokat is.

A gördülő tervezés részletezettsége a gazdasági program és az éves költségvetések között foglal helyet, mely előzetes információt biztosít az elkövetkező 3 év költségvetési helyzetéről. A gördülő tervben számszerűsítettük a költségvetési évet követő évek működtetéssel és fejlesztéssel kapcsolatos terveit, célkitűzéseit.

4. Bevételek reális tervezése, adóváltozások

Az egyensúlyi költségvetés biztosítása szükségessé tette a saját bevételek megfelelő, reálisan teljesíthető mértékű meghatározását a tervezés folyamán. A saját bevételeket a 2010. évi eredeti előirányzathoz képest 74 millió Ft-tal magasabb összegben terveztük.

Az átvett pénzeszközök, támogatásértékű bevételek közül csak a megállapodással, szerződéssel alátámasztott bevételek kerültek a költségvetésbe.

Megterveztük az eredeti költségvetésben az EU-s pályázatok aláírt támogatási szerződésében szereplő adott évre meghatározott támogatási összeget is a saját forrás mellett.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a vagyoni típusú bevételek tervezésére, felülvizsgáltuk a meglévő ingatlanvagyon értékesíthetőségét. Figyelemmel voltunk az előző évi vagyoni bevételek teljesülésére, az ingatlanpiac helyzetére, ezért 28 millió Ft-tal kevesebb bevételt terveztünk a tárgyi eszközök értékesítéséből.

2011-ben változott az idegenforgalmi adó mértéke 360 Ft-ról 380 Ft-ra.

Az építményadóban olyan építmények kerültek magasabb adómérték alá, ahol funkció és használat szerint pénzügyi szervezeti tevékenység, illetve különadó hatálya alá tartozó vállalkozói tevékenység folyik. Az előzőeken kívüli vállalkozásoknál az 500 m²-t meghaladó hasznos alapterületű építményeknél növekedett kismértékben az építményadó mértéke.

Az iparüzési adó célirányos felhasználásánál 35.000Ft összeg a legkisebb címkézhető összeg.

5. Vagyongazdálkodás

A vagyongazdálkodás legfontosabb feladata a meglévő vagyon állagának megóvása, legalább a szintentartás biztosítása.

A fejlesztési feladatok önkormányzati finanszírozásában fontos szerep jut a saját vagyon hasznosításából származó bevételeknek, ezért szükséges a piacszerű vagyongazdálkodás erősítése, a vagyon megőrzése, illetve növelése. Bizonytalansági tényezőkkel folyamatosan számolni kell a vagyoni bevételeknél, melynek hatása tartalékképzéssel csökkenthető.

Az önkormányzati tulajdonú cégektől az elmúlt évek során nem történt osztalék elvonás, mivel adózott eredményük egy részét a város fejlesztésére fordítják.

A Közgyűlés elfogadta a külterületi mezőgazdasági területekre vonatkozó koncepciót, melyben prioritásként szerepel, hogy az önkormányzati területek csak meghatározott feltételek fennállása esetében értékesíthetők. A külterületi ingatlanokkal kapcsolatban elindult egy tömbösítési folyamat. A nagyobb, egybefüggő területek után földalapú támogatás igénybevételel számolunk a költségvetésben. Elkezdődik a nyertes pályázat alapján az erdőtelepítés, melynek fedezete a költségvetésben biztosított.

Az önkormányzat és az EVAT közötti munkamegosztás újragondolásával, átalakításával el kell érni, hogy a piaci mechanizmusok nagyobb teret kapjanak a vagyongazdálkodásban.

A szűkülő bevételi források mellett vállalkozási típusú vagyonnövelést csak vagyoni bevételi többletből lehet 2011-ben finanszírozni.

Az önkormányzatnál továbbra is tartani kell azt az elvet, hogy vagyoni típusú értékesítésből származó bevétel csak vagyoni jellegű kiadásokat, vagy felhalmozási hiteltörlesztést finanszírozzon.

6. EU források felhasználása

Az Európai Unió források lehetőséget biztosítanak önkormányzati fejlesztések megvalósításához, de folyamatosan kiírásra kerülnek elsősorban működtetéssel összefüggő pályázatok is (TIOP, TÁMOP, stb.). Az intézmények 100%-os támogatási intenzitású pályázatait gyakran működési kiadási többleteket generálnak (eszközbeszerzések), melyet a közgyűlési döntések meghozatala előtt ismerni kell.

A jövőben a magas támogatási intenzitású, a megvalósítást követően működési költség csökkenéssel járó pályázatokon történő részvétel támogatandó. A pályázatokkal elsősorban az egészségügyi és szociális ellátás színvonalának emelésére törekszünk. Mindezekon kívül főként munkahelyteremtést szolgáló, illetve pl. energia megtakarítást biztosító pályázatok nyújthatók be.

A kiemelt fontosságú feladatok közé soroljuk a regionális operatív program 2011-13 közötti prioritásai alapján középtávú önkormányzati pályázati program elkészítését. Vizsgálunk kell, hogy mely területeken indokolt önkormányzati intézménynek és melyeken önkormányzati vállalatnak pályázatot kidolgozni és benyújtani.

2011-ben a hangsúlyt a pályázatoknál a már elnyert, illetve előkészített pályázatok megvalósítására kell helyezni. Az előkészített nagyberuházások közül a Dobó tér – Eger patak – belvárosi térsor rehabilitációjának a kidolgozott pénzügyi kereteken belül kell megvalósulnia, ennek érdekében, ha szükséges, projektlem szűkítést kell végrehajtani.

Az Agria Agora pályázatnál a központi értéket jelentő többfunkciós teret változatlanul hagyva a kapcsolódó terek módosításában kell gondolkodni a költségek csökkentése érdekében.

Minden pályázatnál ki kell jelölni a pályázat felelősét, aki személyesen felel a támogatási szerződés előkészítéséért, az időszakos és végső beszámolók határidőben történő benyújtásáért. Pontosítani kell a belvárosi rehabilitáció kapcsán, hogy mely feladatokat kell a Városfejlesztő Kft-nek és melyeket a hivatalnak elvégezni. Szükséges a feladatmegosztás írásba foglalása.

Emellett át kell gondolnunk, hogy milyen állami, vállalkozói, egyházi, stb. pályázatok segíthetik a város és térsége fejlődését és ezek alapján kell kezdeményezéseket tennünk.

A város vezetésének szándéka, hogy az állami- és egyéb szervek által megvalósított beruházásokkal fejlődjön a város, az infrastruktúra (MNV Zrt, Állami Közútkezelő, MÁV Zrt, VOLÁN, Vízügyi Igazgatóság, EKF, egyházak, Egri Kistérség Többcélú Társulása, stb.) Katalizátor szerepet kíván vállalni az önkormányzat abban, hogy az Új Széchenyi Terv lehetőségeit minél szélesebb vállalkozói kör ki tudja használni.

7. Az intézményrendszer működtetése

2011-ben megkülönböztetett jelentőséggel bír a városi intézményrendszer takarékos működtetése a saját bevételek és a helyben maradó SZJA alakulása következtében. Az intézményrendszer működőképessége biztosított a tervezett előirányzatokból. Az önkormányzati költségvetési szervek költségvetésének tervezésénél nullbázisú tervezést folytattunk a személyi juttatások, a munkaadókat terhelő járulékok és a dologi kiadások vonatkozásában. A tervezésnél a kiindulást a feladatok (szükségletet) meghatározásával kellett kezdeni, majd ehhez határoztuk meg a megfelelő kapacitásokat. Az előző évek teljesítési adatai azt bizonyítják, hogy a személyi juttatások és járulékok, továbbá a dologi kiadások tekintetében a tervezés helytálló volt. A túlórák előirányzatát az engedélyezett óraszámok alapján – a kötelező óraszámok figyelembevételével – intézménytípusonkénti átlagóradíjjal határoztuk meg. A helyettesítések, túlóra előirányzatának kialakítása az egyik legmunkaigényesebb feladat az intézményi személyi juttatásokon belül. A megbízási díjak összegének véglegzése a konkrét feladatok minősítése után történt. A dologi kiadásokon belül az étkeztetéssel és a közüzemi szolgáltatókkal kapcsolatos kiadásokat naturális mutatók alapján határoztuk meg. A dologi kiadások többi tételét más-más mutatószám alapján terveztük.

Az intézményhálózat pénzellátása 2011-ben is az EKVI-n keresztül biztosított szükségletek szerinti finanszírozással.

8. Városüzemeltetés, beruházások, felújítások

A városüzemeltetési feladatok jó minőségű végrehajtása fontos egyrészt a lakosság, másrészt a városba látogató turisták közérzete szempontjából. Ezen a területen is érvényesül a takarékos, hatékony feladatellátás úgy, hogy ugyanakkor a város tisztasága, kulturáltsága biztosított maradjon. Közvilágítási kiadásokra az előző évi tényadatok ismeretében 16,5 millió Ft-tal terveztünk többet, mint 2010-ben.

Fontos feladat 2011-ben is az önkormányzati társaságok működőképességének fenntartása, de - hasonlóan az intézményekhez – a társaságoknál is szigorítani kell a működtetésben. Kiemelt figyelmet fordítunk továbbra is az Agria Humán Kft. működőképességének fenntartására. A társaságok feladatait a pénzügyi feltételrendszerrel összhangban kell meghatározni. A társaságok által nyújtott szolgáltatások folyamatos figyelemmel kísérése a Polgármesteri Hivatal feladata. A társaságoknál vizsgálni szükséges a vagyonhasznosulást, egyes vagyonelemek önkormányzati érdekből történő átadását vagy visszavételét. Az önkormányzati körön belül meg kell szüntetni a párhuzamosságokat.

A beruházási, felújítási feladatok esetében a folyamatban lévő munkák fedezetét kell biztosítani. Ezt követően azok a feladatok kapnak prioritást a költségvetésben, melyeknél szerződéses kötelezettséget vállalt a Közgyűlés.

Pályázati források bevonásával folytatni kell a választási ciklusban a kerékpárút hálózat fejlesztését.

Az azonnali beavatkozást igénylő munkákra rendelkezésre álló fedezet pénzmaradványból kiegészítésre szorulhat.

A beruházások, felújítások vonatkozásában minden esetben vizsgálandó a kapcsolódó egyéb kiadások, elsősorban a működtetés nagyságrendje, illetve a város fejlődésére, az ágazaton belüli prioritások megvalósítására gyakorolt hatása.

9. Külső szervezetekkel való együttműködés

Az önkormányzat és a külső szervek kapcsolatában is a takarékoság áll a középpontban 2011-ben. A Heves Megyei Önkormányzattal közös fenntartású intézmények finanszírozásánál a Megyei Egyeztető Bizottság állásfoglalásából célszerű kiindulni.

Felül kell vizsgálni az önkormányzati alapítványok működését. Meg kell állapítani, hogy az önkormányzati támogatáson felül milyen forrásokat tudtak bevonni a működtetésbe. Amennyiben az önkormányzati forráson kívül más bevételt az alapítvány nem tud felmutatni, haladéktalanul intézkedni kell a megszüntetéséről.

A céljellelű támogatásokra kötendő megállapodásokban részletezendő az átadott pénzeszközök elszámoltatása a törvényi előírásoknak megfelelően. Az elszámoltatás, a rendeltetésszerű felhasználás ellenőrzése, valamint a nyilvántartások vezetése a szakirodák és a belső ellenőrzés feladata.

10. Érdekeltség és felelősségi rendszer működtetése

Az intézményvezetői érdekeltségi rendszer egyik fontos eleme az állami normatívák igénylésének és elszámolásának pontossága. Az adatszolgáltatás pontosságának javítását az intézményvezetői felelősség érvényesítésével is támogatni kell.

Az érdekeltség fedezetét tartalék előirányzaton terveztük az előző évhez hasonlóan. Az érdekeltségi rendszerrel össze kell hangolni az intézményi SZMSZ-eket és más dokumentumokat.

III

A városi költségvetés 2011. évi tervszámainak kialakítása

A 2011. évi költségvetés tervszámai a II. fejezetben meghatározott elvek alapján kerültek kidolgozásra.

Kiindulásként a Közgyűlés által elfogadott költségvetési koncepción kívül az intézményi felmérésekben szereplő információkat vettük figyelembe.

Az egyeztetéseket a költségvetési szervek esetében önálló működő és gazdálkodó, illetve önállóan működő költségvetési intézményenként tételesen, egyedileg végeztük.

Az egyeztető tárgyalásokon a hivatalvezetés mellett az érintett szakirodák, a Gazdasági Iroda és az EKVI vett részt, míg az intézményeket az intézményvezető és a gazdasági ügyintéző képviselte. A mikro-társulási formában működő intézmények esetében az egyeztetéseken az érintett önkormányzatok polgármesterei és jegyzői is részt vettek. Az egyeztetésekre elemző táblák készültek az intézményi működési bevételekről, az energiafelhasználás kiadásairól, a személyi juttatások tételeiről, a dologi kiadások előirányzatairól, melyek segítették a tárgyalásokat. Az egyeztetésekről számszaki munkaanyagok készültek az érintett fejezet tervjavaslatának meghatározásához. A személyi juttatások és járulékainak tervezése valamennyi önállóan működő és önállóan működő és gazdálkodó intézmény vonatkozásában nulla bázison történt. A túlórákra és helyettesítésekre biztosított összegek az előző évhez képes csökkentett összegben kerültek meghatározásra. A dologi kiadások tervezésénél szigorú takarékossgal terveztünk, biztosítva azonban az energia áremelések és a rehabilitációs hozzájárulás többleteinek fedezetét.

Az intézményi tárgyalásokon egyeztetett bevételi és kiadási előirányzatokon további változtatás nem történt. Az intézményi működési kiadások az előző évhez képest összességében 30.686 eFt-tal nőttek, mely a dologi kiadások többleteiből adódik.

Az egyeztetéseket a Polgármesteri Hivatalhoz kapcsolódó bevételek és kiadások tervszámainál a tisztségviselők részvételével, a Költségvetési és Gazdálkodási Bizottság elnökével és az érintett szakirodák vezetőivel végeztük el a költségvetési koncepcióban meghatározottak szerint.

Külön egyeztetésre került sor a Kisebbségi Önkormányzatokkal, melyen véglegeltük az önkormányzati támogatás és a saját bevételek tervszámait. A Kisebbségi Önkormányzatok tervszámai határozataik alapján kerültek beépítésre a városi költségvetésbe.

Egyeztettünk a Hulladékgazdálkodási Társulás és az Eger és Körzete Kistérségi Területfejlesztési Önkormányzati Társulás képviselőjével is a 2011. évi tervszámokról. Sor került a képviselőkkel történő megbeszélésekre is a tervezés időszakában.

A tervszámok kialakításánál a gördülő tervben foglaltak jelentették a kiindulást. *A finanszírozhatóság érdekében egyes tételek összegét csökkentettük, más előirányzatokat a következő évekre halasztottunk.* A pályázatokkal finanszírozott beruházási és felújítási kiadások prioritást kaptak.

A bevételi lehetőségeket, a hitel nagyságának minimalizálását és a már meghozott közgyűlési döntéseket egyaránt figyelembe kellett venni a tervekészítés során.

A 2011. évi költségvetés fejezet és címrendjét a rendelet 7. számú melléklete tartalmazza. A fejezet és címrend a bevételeknél nem változott az előző évhez képest.

IV

A városi költségvetés bevételi előirányzatai

Eger város 2011. évi költségvetési bevételeinek részletezését a rendelet 1. számú melléklete, összevontan pedig a 3. számú melléklet tartalmazza.

A bevételek struktúrája 2010-ről 2011-re alapvetően nem változott. A 2011. évi költségvetés összbevételének egyik legjelentősebb tétele a központi költségvetési támogatás, összege 4.395.019 eFt, mely az előző évhez képest 323.775 eFt növekedést mutat. A központi támogatások aránya a költségvetési főösszegeen belül 26,04%. A saját bevételek 2011. évi előirányzata 7.378.529 eFt, mely az összbevétel 43,72%-a. A saját bevételeknél csökkentettük az illetékbevételeket és a tárgyi eszközök értékesítéséből származó bevételt.

A saját bevételek tervezésével kapcsolatos információk a következők:

- Az önkormányzati költségvetési szervek bevételei arányukat tekintve ugyan jelentősek, de csak akkor adhatnak igazi mozgásteret, ha a saját bevétel növelésével egyidejűleg támogatás csökkenés jár. A nulla bázison történő tervezés ezt teszi lehetővé. Az 1 millió forintot meghaladó többletbevételek előirányzatosítását a közgyűlés hatáskörébe utaljuk a költségvetési rendeletben.
- A helyi adókról szóló önkormányzati rendeletek változásainak figyelembevételével alakítottuk ki az adóbevételek tervadatait.
- A vagyoni jellegű bevételeknél óvatosan terveztünk az előző évek teljesítési adatainak ismeretében.
- Bizonytalan az illetékbevételek tervszáma, mivel a jogszabályi változásokból adódó csökkenés hatását nem ismerjük, a NAV-tól pedig nem kapunk segítséget ehhez.

A költségvetés egyensúlyának biztosításához –a szigorú tervezés ellenére– szükség volt működési és fejlesztési hitel beállítására is. Év közben kiemelt figyelmet kell fordítani a bevételek folyamatos figyelésére, bevételi elmaradások esetén pedig a gyors beavatkozásra a gazdálkodás folyamatainak egyensúlyban tartása érdekében.

A 2011. évre tervezett összbevételből 2.132.407 eFt a tervezett hitel összege, mely a bevételek 12,63 %-át teszi ki az előző évi 18,26 %-kal szemben. A tervezett hitelből 73 millió Ft a működést, 2.059 millió Ft a beruházási, felhalmozási kiadások finanszírozását szolgálja.

A 2011. évi költségvetési bevételek 29,51 %-a fejlesztési célú (2010-ben az arány 24,45 % volt), melynek felhasználása a kiadási oldalon fejlesztési célokra, illetve fejlesztési hitel visszafizetésére biztosított.

A 2011. évre tervezett 16.878.088 eFt bevételi előirányzat 1.453.694 eFt-tal magasabb a 2010. évi tervezett bevételnél. A hiány belső finanszírozására 155.825 eFt került beállításra a 2010. előtti pénzmaradványokból.

A helyi kisebbségi önkormányzatok működésének finanszírozása a KIM költségvetésében található. A kisebbségi önkormányzatokkal kötött megállapodások alapján készítették el a testületek a költségvetésüket. Az általános központi támogatási összeg beépítésre került támogatásértékű bevételként.

A 2010. évi pénzmaradvány összege évközben, a jóváhagyást követően kerül előirányzatosításra.

Saját bevételek

- Az **intézményi saját bevételek** 24.538 eFt-tal (2,48 %-kal) nőttek a 2010. évi eredeti előirányzathoz képest. Ezen belül az intézményi működési bevételek azonban 29,8 millió Ft-tal csökkentek, elsősorban a kedvezményes és ingyenes étkezők számának növekedése következtében. Az Egészségbiztosítási Pénztárból származó bevétel nem változott, 33.900 eFt.
- A **Polgármesteri Hivatal intézményi működési bevételei** a 2010. évi előirányzathoz képest 2,35%-kal nőttek a hatósági jogkörhöz köthető bevételeknek az előző évhez képest magasabban tervezett összege miatt.
- Az **illetékbevétel** 2011. évi összege a 2010. évi teljesítési adat és az illetékekkel kapcsolatos jogszabályi változás, valamint az ingatlanpiac jelenlegi helyzetét figyelembe véve került tervezésre, az előző évhez képest 20 millió Ft-tal csökkentett összegben.
- A **helyi adóbevételek** 2010. évhez viszonyítva 7,41%-kal magasabb összegben szerepelnek a költségvetési bevételek között (3.154 millió forint).

- Az átengedett SZJA a központi költségvetés adatai alapján került beállításra. A helyben maradó SZJA mértéke változatlan, összegében azonban 200 millió Ft-tal csökkent. A jövedelem differenciálódás mérséklésére az előző évi 148.912 eFt helyett 357.129 eFt került az önkormányzathoz. A gépjárműadó bevételt az előző évhez képest 51,5 millió Ft-tal csökkentettük, figyelembe véve az új gépjármű értékesítések alakulását.
- A Polgármesteri Hivatal **egyéb sajátos önkormányzati bevételei** az előző évhez képest 33,5 millió Ft-tal csökkentek. A felhalmozási- és tőkebevételek 6,25%-kal, a tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítéséből származó bevételek is 12,0%-kal alacsonyabb összegben kerültek megtervezésre, mint az előző évi bevételi terv volt. Pénzügyi befektetésből származó bevételt 6.422 eFt összegben terveztünk üzletrész értékesítésként.

Mindezek alapján a Polgármesteri Hivatal saját bevételei a 2011. évi tervben 6.364.248 eFt-ot tesznek ki, mely az előző évi tervtől 64.780 eFt-tal magasabb.

A Polgármesteri Hivatal gazdálkodási körébe tartozó társulások

A Heves Megyei Hulladékgazdálkodási Társulás és az Eger és Körzete Területfejlesztési Önkormányzati Társulás tagdíjbevételei (támogatásértékű működési bevételek) és a Hulladékgazdálkodási Társulás intézményi működési bevételei együttesen 83,8 millió Ft összegben kerültek tervezésre.

Helyi kisebbségi önkormányzatok bevételei

A helyi kisebbségi önkormányzatoknál 180 eFt összegű kamatbevételt terveztek, az előző évi 230 eFt-tal szemben. A központi költségvetésből általános támogatásként 209 eFt-ot kap egy-egy kisebbségi önkormányzat támogatásértékű bevétel formájában, melyet beépítettünk a 2011. évi költségvetésbe.

Központi költségvetési támogatás

A központi költségvetési támogatás tartalmazza a normatív állami hozzájárulást a közoktatási feladatok kiegészítő támogatásával és az egyes szociális feladatok kiegészítő támogatásával együtt, melynek összege 4.118.525 eFt, az előző évhez képest 47.281 eFt a növekedés. Jövedelempótló támogatásokra 275.294 eFt összegben számítunk. Tervezésre került a költségvetési törvény 7. mellékletében nevesített Babszem Jankó Gyermekszínház Közhasznú Kulturális Egyesület költségvetési támogatása.

Polgármesteri Hivatal támogatásértékű bevételek

Támogatásértékű működési bevételként terveztünk a Bródy Sándor Könyvtár működéséhez (78.712 eFt), a fedett uszoda működtetésére (15.000 eFt), Szarvaskőtől a körjegyzőség működtetéséhez 3.600 eFt-ot, az Egri Többcélú Kistérségi Társulástól közoktatási kiegészítő támogatásként 36.472 eFt-ot, a logopédiai feladatokhoz 16.122 eFt-ot, gyógytestnevelési, gyógypedagógiai és pályaválasztási feladatokhoz együttesen 3.987 eFt-ot. A mikro-társulásokban résztvevő önkormányzatoktól a tagiskolák működtetéséhez és a normatív támogatás kiegészítéséhez 86.853 eFt-tal számoltunk. A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivataltól szociális feladatokra 15.863 eFt, TIOP pályázatra 16.182 eFt, közfoglalkoztatásra 45,5 millió Ft támogatásértékű bevétellel kalkuláltunk.

Támogatásértékű felhalmozási bevételként 2.302.523 eFt került a költségvetésbe az akadálymentesítéssel összefüggő pályázatokhoz, a Tetemvár és Vécsey völgy úti zárt csapadécsatorna építéséhez, erdőtelepítéshez, a Szépasszonyvölgyi Márai Aktív Turisztikai Látogatóközpont kialakításához, bölcsőde férőhely bővítéséhez, az ÉNO áthelyezéséhez, a Deák Ferenc utcai közlekedésfejlesztéshez, az informatikai infrastruktúra fejlesztéséhez az oktatásban, valamint az Ipari park 9847 hrsz. ingatlan kármentesítésének előkészítésére. Legjelentősebb összeggel az Agóra Agria Multifunkcionális kreatív pólus Eger város szívében pályázati támogatása szerepel, több mint 1,7 milliárd Ft-tal.

Véglegesen átvett pénzeszközök

Működési célú pénzeszköz átvételként terveztük a 2010. évi helyi szervezési intézkedésekkel összefüggő bevételt és a prémium évek programmal összefüggő bevételeket.

Felhalmozási célú átvett pénzeszközként 5.000 eFt-ot várunk a belterületbe vonással összefüggő közműfejlesztések befizetéseiből és a településrendezési terv készítéséhez való hozzájárulásból.

Támogatási kölcsönök igénybevétele és visszatérülése

A fiatalok és a dolgozók lakáskölcsön törlesztéseként 16.200 eFt bevétel került a költségvetésbe.

Előző évi pénzmaradvány

A 2010. előtti pénzmaradványokból 155.825 eFt szolgálja a hiány belső finanszírozását, csökkentve ezzel a hitelfelvétel tervezett összegét.

Hitelfelvétel, kötvénykibocsátás

A költségvetési egyensúly megteremtése érdekében 2.132.407 eFt hitelfelvételt kellett beállítani a 2011. évi költségvetésbe, melyből 73.031 eFt működési, 2.059.376 eFt fejlesztési célokat szolgál.

V

A városi költségvetés kiadásainak tervezése

A költségvetés kiadásainak lehetőségeit a bevételek nagysága alapvetően meghatározza.

A 2011. évi költségvetési törvény - hasonlóan a 2010. évi törvényhez - sem a központi költségvetési szervekre, sem a helyi önkormányzatokra vonatkozóan nem tartalmaz bérfejlesztést a közalkalmazotti és a köztisztviselői kört érintően. A tűzoltóságnál sincs béremelés, mivel a köztisztviselői illetményalaphoz kötött a bérezés. Változott viszont a minimálbér 78.000 Ft-ra és a garantált bérminimum 94.000 Ft-ra, melyet az érintettek részére biztosítani kell.

Az előző évekhez képest nagyobb problémát jelent, hogy a dologi kiadásokhoz központilag nem kapcsolódik semmilyen automatizmus, mert az inflációs hatás mellett kezelni kellett a rehabilitációs hozzájárulás ¼ éves növekményét, az élelmiszer- és energia áremelkedések hatását. 2010-ben a működési kiadások a költségvetési főösszeg 75,55 %-át tették ki, 2011-ben ez az arány 70,49 %. Ennek oka, hogy nőtt ugyan a működési kiadások összege 392,4 millió Ft-tal, ugyanakkor a felhalmozási kiadásoknál jóval nagyobb, 1.061 millió Ft volt a növekedés.

Eger város költségvetésében a kiadások szerkezetét, valamint az összkiadásokat a bevételi források kereteihez igazodva, továbbá *a 2011. évi hiteltörlesztések és a közgyűlés 2011. évre hozott döntéseinek figyelembe vételével* kellett meghatározni.

A költségvetés tervezésének előkészítő szakaszában különösen fontos volt a közalkalmazotti körre vonatkozóan a személyi juttatási kiadások és járulékainak részletes és pontos intézményi szintű felmérése, továbbá a dologi kiadásokhoz kapcsolódó adatszolgáltatás.

A költségvetési egyeztető tárgyalásokon a betöltetlen álláshelyek közül a feladatellátáshoz nem szükségesek zárolásra kerültek.

A városi költségvetés kiadási oldalának szerkezete 2011. évben az előző évi kiadási struktúrával azonosan készült. Az összkiadás legjelentősebb tétele 2011-ben is az intézmények és a polgármesteri hivatal működési kiadása, mely együttesen az összkiadás 65 %-át teszi ki a 2010. évi 70 %-kal szemben. Az összkiadásból 7.603.288 eFt-ot tesz ki a költségvetési szervek és 3.376.633 eFt-ot a Polgármesteri Hivatal működési kiadásainak előirányzata. A vagyonnal kapcsolatos kiadások összege

589.798 eFt. Nagyberuházásokra 2.608.971 eFt-ot, kis- és középberuházásokra 798.588 eFt-ot, felújításokra 170.514 eFt-ot terveztünk.

A felhalmozási célra véglegesen átadott pénzeszközök és támogatásértékű kiadások összege 142.900 eFt.

A 2011. évi adósságszolgálat összege 748.014 eFt-ot tesz ki, melynek jelentős része a 2005-2009-ben fejlesztési célra felvett hitelek visszafizetéséből és a fejlesztési célú hitel és kötvény kamataiból adódik.

Jelentős összegű tartalék képzésére került sor (534.471 eFt), 174.546 eFt-tal kevesebb, mint a 2010. évre tervezett összeg.

Önkormányzati költségvetési szervek kiadásai

Az önkormányzati költségvetési szervek kiadásai a költségvetés külön fejezetében két előirányzat csoportra bontva kerültek megtervezésre. A működési és a felhalmozási költségvetést is kiemelt előirányzatok szerinti bontásban szerepeltetjük.

A **működési kiadások** tervezésének legmunkaigényesebb feladata volt az intézményi személyi juttatások és járulékai, továbbá a dologi kiadások kiemelt előirányzata tervszámainak meghatározása.

Az intézményi működési kiadások az összkiadás 45,04 %-át teszik ki, az intézményi feladatokhoz kapcsolódó tartalékokkal együtt pedig 45,68% az intézményhálózat működtetésének részaránya a kiadásokból.

Felhalmozási kiadásokra az intézményeknél 103.659 eFt került beállításra. Az intézményi kisleújítások (40.000 eFt) egy része lebontásra került az EKVI-hez, másik része pedig továbbra is a Polgármesteri Hivatal felújítási kiadásainál maradt.

A Polgármesteri Hivatal kiadásai

A Polgármesteri Hivatal működési kiadásainak tervezett összege 3.376.633 eFt. Városüzemeltetésre 2011-ben 438.155 eFt-ot terveztünk, 9.046 eFt-tal többet, mint az előző évben. A Közterület-felügyelet működésével összefüggő kiadásokra 41.827 eFt áll rendelkezésre, 5,8 %-kal kevesebb, mint 2010-ben.

Idegenforgalmi szolgáltatásokra a 2010. évi eredeti előirányzat 19 millió Ft-jával szemben 16,15 millió Ft-ot terveztünk.

Idegenforgalmi, kulturális rendezvényekre 8.700 eFt került a költségvetésbe.

A Kulturális tevékenység kiadásait 2011-ben 12.545 eFt-tal magasabb összeggel hozzuk a költségvetésben, mint egy évvel ezelőtt.

Sporttevékenységre 144.691 eFt kiadást terveztünk a Polgármesteri Hivatal kiadásainál, melyből az uszoda használattal kapcsolatos támogatás összege 59.850 eFt.

Ifjúsági célú tevékenység kiadása 6.879 eFt, az előirányzat az előző évhez képest jelentősen csökkent, mivel a Szín-tér pályázat befejeződött.

Az oktatással összefüggő különböző tevékenységek kiadása 10.232 eFt.

A polgári védelem kiadásait nem csökkentettük, évek óta azonos előirányzati szinten szerepel a költségvetésben (1.700 eFt).

Az önkormányzati igazgatási tevékenység kiadása 1.280.266 eFt, 2,62 %-kal kevesebb az előző év tervszámánál.

Körzeti igazgatási feladatokra 193.512 eFt-ot terveztünk, ebből az Okmányiroda 103.616 eFt kiadást jelent.

Mezőgazdasági feladatokkal összefüggő kiadások összege 14.311 eFt, az előző évhez képest 45,29%-kal nőtt, mivel az előző évben is jelentős összegeket kellett átcsoportosítani a kaszálásokra, hogy a földalapú támogatás igénybe vehető legyen.

Segélyezésre különféle jogcímenek együttesen 442.793 eFt áll rendelkezésre 2011-ben az önkormányzatnál. A támogatásokkal növelt összeget terveztük, szemben az előző évi saját erő szükséglettel. A várható jogszabályi változások miatti bizonytalanság szükségessé tette segélyezési tartalék tervezését az előző évhez hasonlóan 6 millió Ft összegben.

Egyéb szociális és egészségügyi feladatok kiadására 6.738 eFt biztosított, melynek döntő része a foglalkozás-egészségügyi ellátás díja.

A nonprofit társaságok támogatására (Művészetek Háza, Média Eger, Városfejlesztő Kft., TISZK) 221.420 eFt került a költségvetésbe.

A működési kiadások között szerepel a „Választóköri feladatok kiadása” 3.000 eFt-tal, a felhalmozási feladatokhoz kapcsolódó előirányzat a felújítások között található, összege 9.000 eFt.

A Polgármesteri Hivatal vagyonnal kapcsolatos kiadásai 589.798 eFt-tal kerültek tervezésre. Itt szerepeltetjük a lakás- és nem lakáscélú helyiségek gazdálkodásával kapcsolatos kiadásokat, melyeket az EVAT Zrt. végez az önkormányzat számára.

A Polgármesteri Hivatal felhalmozási kiadásai tartalmazzák a felújítási kiadásokat (170.514 eFt), a nagyberuházások (2.608.971 eFt), a kis- és középberuházások kiadásait (798.588 eFt).

Polgármesteri Hivatal gazdálkodási körébe tartozó társulások

A két társulás működési kiadásaira 83.802 eFt összeg került a költségvetésbe.

A helyi kisebbségi önkormányzatok működési költségvetése

A kisebbségi önkormányzatok (Cigány, Görög, Lengyel, Ruszin, Német) által határozataikkal jóváhagyott működési kiadások szerepelnek a költségvetésben 11.250 eFt összeggel.

Felhalmozási célra átadott pénzeszközök és támogatásértékű kiadások

Felhalmozási jellegű pénzeszköz átadást többek között az önerős közműtámogatáshoz, a Heves Megyei Vízmű Zrt. támogatására, a Tűzoltóság technikai fejlesztésére és a Wigner Iskola Közalapítvány felújítási támogatására terveztünk.

Hitelek, kölcsönök nyújtása és törlesztése

Hiteltörlesztésre 430.765 eFt, kamatfizetésre 302.330 eFt kötelezettség került a kiadások közé 2011-re a költségvetésbe. A fiatalok és a dolgozók lakáscélú kölcsönének kiadásaira 26.200 eFt-ot terveztünk.

Tartalékok

Az általános tartalékon kívül (50.000 eFt) céltartalékok kerültek a tartalékok közé. A tartalékok 51,15 %-a működési célú tartalék, a többi felhalmozási kiadásokkal függ össze.

VI

Összegzés

Eger város 2011. évben 16.878.088 eFt összbevételből gazdálkodik, mely 1.454 millió Ft-tal magasabb, mint az előző évi költségvetési főösszeg.

A bevételi előirányzatból – pénzforgalom nélküli bevétel és hitelfelvétel nélkül – 2.881.852 eFt a felhalmozási bevételek összege, mely az összbevétel 17,07 %-a.

Az összkiadásból 11.896.860 eFt a működéssel összefüggő kiadások tervezett összege, közel 400 millió Ft-tal több, mint az előző évben. Fejlesztési, felújítási kiadásokra 4.981.228 eFt-ot terveztünk.

A 2011. évi bevételek tervezésének jellemzői:

- A saját bevételeknél a működési jellegű bevételek esetében további forrásbővítést megalapozottan nem lehetett tervezni. A költségvetési intézményeknél és a Polgármesteri Hivatalban eredeti előirányzatként terveztük a már nyertes pályázatok bevételi és kiadási oldalát.
- A segélyezési feladatok várható központi támogatását is beállítottuk a költségvetés bevételi oldalára, így a segélyezési kiadások teljes összege megjelenik a működési kiadások között.
- A vagyoni jellegű bevételeknél számoltunk a bizonytalansági tényezőkkel, ezért magasabb összegű (50.000 eFt) vagyoni tartalékot képeztünk, mint 2010-ben.

A működési hiányt (73 millió Ft) a 2010. évi pénzmaradvány jóváhagyásakor meg kell szüntetni. A felhalmozási egyensúly biztosítása - a szűkös értékesítési- és ingatlanpiaci lehetőségek és a jelentős összegű, további éveket terhelő kötelezettségek miatt – kiemelten kezelendő a költségvetés végrehajtása során.

A működtetéssel összefüggő kiadások tervezett összegéből az előirányzaton belüli teljesítés takarékos gazdálkodás mellett megvalósítható az intézményeknél és a Polgármesteri Hivatalnál egyaránt.

Az év folyamán mindenképpen foglalkozni kell a hosszú távú fenntarthatóság biztosításához szükséges lépésekkel, a fejlesztések önerejének működési bevételi többletekből történő finanszírozása megvalósítási lehetőségeivel, az ehhez szükséges testületi döntések előkészítésével.

A 2011. évi költségvetés végrehajtása érdemi módosításokat is szükségessé tehet a feladatellátás egyes területeit érintően.

Eger, 2011. február 24.

Habis László sk.
Polgármester

